

Timo Salminen

7.12.2020

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI METSITYKSEN MÄÄRÄAIKAI-
SESTA TUKEMISESTA****Lausunnon antaja**

Fin Forelia Oy, Timo Salminen

Lausunto

Aivan valtaosin olemme tyytyväisiä asetusluonnoksen sisältöön ja asian muotoiluun. Muutos- tai lisäystoiveita ja -tarpeita on vain joihinkin yksittäisiin asioihin. Nämä yksittäisten asioiden kommentit on listattu seuraavassa pykälittäin.

1§

Kun tavoitteena on hiilen sidonnan lisääminen, ehdotamme mahdollisten tuen saajien määrää laajennettavaksi. Kunnilla, kuntayhtymillä, seurakunnilla ja muilla vastaavilla toimijoilla toisinaan omistuksessa laajahkoja muusta käytöstä poistuneita maa-alueita. Nämä joutomaa-alueet jäävät monesti metsittämättä. Jos tukea olisi näillekin tahoille, metsityksen piiriin saataisiin todennäköisesti merkittävästi lisää pinta-alaa ja toisaalta tuen saajatahot olisivat yhteiskunnallisesti varsin hyväksytyjä metsänomistajia.

2-3§

Ei kommentoitavaa.

4§

4§ toisessa lauseessa painotetaan, että puulajiksi tulee valita puulaji tai puulajit, jotka soveltuvat parhaiten kasvupaikalle. Kun puulajien soveltuvuutta perinteisesti arvioidaan, sanalla parhaiten voidaan puulajien hyväksyntä helposti perustella aina männyksi heikohkolla tuoreilla kankailla ja sitä vähäravinteisemmilla paikoilla ja aina kuuseksi edellä mainittua ravinteisemmilla kasvupaikoilla. Ehdotamme sanavalinnaksi ”hyvin” kasvupaikalle soveltuvia puulajeja. Tällöin tuesta päättäjän olisi helpompi hyväksyä esimerkiksi lehtipuita sellaisille kasvupaikoille, mihin tavanomainen ratkaisu on kuusi.

Perusteluiden lauseen ”Pintakasvillisuuden torjunta, puulajin valinta sekä siemen- tai taimimateriaalin alkuperä ja taimien koko, taimitarha-aikainen lannoitus ja istutusajankohta voivat kaikki vaikuttaa myyrätuhojen vakavuuteen” väitettä taimitarha-aikaisen lannoituksen vaikutusta myyrätuhoriskeihin emme ymmärrä emmekä taimitarhana pysty tällaista vastuuta ottamaan. Meidän tuntemassa tieteellisessä tutkimuksessa emme ole tällaista väitettä löytäneet saati että sitä olisi todeksi osoitettu. Jos tällainen erikoinen keino olisi olemassa, tietenkin hyödyntäisimme sitä, mutta kun emme tällaista tiedä, pyydämme poistamaan viittauksen taimitarha-aikaiseen lannoitukseen.

5§

Puulajien soveltuvuudessa tietyille kasvupaikoille otetaan kantaa ainoastaan viljelykäytöstä ja turvetuotannosta poistuneisiin alueisiin. Edellä mainittujen lisäksi metsitettäviä alueita on voinut syntyä myös muuta kautta. Tämän vuoksi voisi olla aiheellista lausua jokin yleiskommentti puulajin valinnasta, esimerkiksi ”Muista syistä puuttomiksi jääneillä alueilla puulaji on valittava kasvupaikan mukaan.”

Timo Salminen

7.12.2020

Toteamus ”Kuusta ei saa käyttää pääpuulajina entisillä turvetuotantoalueilla” on pääsääntöisesti perusteltu, mutta se saattaa olla joissakin yksittäistapauksissa liian kategorinen. Jos kasvupaikka on jäänyt turvetuotannon jäljiltä hyvin ohutturpeiseksi ja sen alla on ravinteikas hienojakoinen maalaji, kuusi voi olla kyseiselle kasvupaikalle hyvin sovelias puulaji.

Hieskoivun käyttöön uudistamispuulajina on käytännössä mahdottomuus. Viimeisin hieskoivun siemenviljely on hakattu pois käytöstä vuonna 2004, uutta ei olla perustamassa ja viimeiset saatavissa olevat siemenet ovat lähes 20-vuotiaita ja niiden itävyydet noin 12% minkä vuoksi ne eivät sovellu taimitarhakäyttöön. Kylvökäyttöönkään kyseinen siemenereä ei riittäne kuin suuruusluokkaa 20-30 hehtaarille.

6§

Kuusen siemenviljelyssiemenestä on nykyisellään pulaa. Kuusen sv-siemenen käyttö kylvöön olisi kansantalouden kannalta epätoivottavaa. Kuusen kylvö on uudistamismenetelmän hyvin epävarma ja rehevillä maaperillä hyvin heikosti onnistuva uudistamismenetelmä. Tämän vuoksi kuusen kylvö ja erityisesti kylvö sv-siemenellä olisi aiheellista rajata ulos tuettavista uudistusmenetelmistä.

Kuusen normaalia kookkaampien taimien kasvattaminen vie biologisesti kaksi kasvukautta. Kun näitä kylvetään keväällä 2021, ne kasvavat kesän 2021 ja -22 ja ovat valmiina istutuksiin keväällä 2023. Tämä kookkaiden kuusentaimien saannin rajoittuneisuus on muistettava mahdollisissa keväiden 2021 ja -22 istutuksissa. Lehtikuusen normaalia suurempia taimia tuskin löytyy lainkaan keväälle -21.

Istutuksella saavutetaan entisillä turvetuotantoalueillakin kylvöä varmemmin ja nopeammin taimikon vakiintuminen ja kasvatettavan puuston parempi tilarakenne. Tämän vuoksi olisi hyvä painottaa istutuksen ensisijaisuutta myös tällaisilla alueilla.

7§

Vähimmäisistutusmäärän määrittely on tarpeellinen, jotta tukea ei hukata sellaisille alueille, mitkä muutenkin metsittyisivät.

Vaadittavat kokonaistaimimäärät ovat tavanomaisia. Viljelytuotannosta poistuvat alueet ovat usein hyvin ravinteikkaita alueita ja monet niistä ovat joko rehevän pintakasvillisuuden vallassa tai vaarassa joutua sellaisen valtaan. Tällaisessa tilanteessa taimilla on tavanomaista korkeampi riski tuhoutua, mutta toisaalta jos taimivaihe voitetaan, maaperän voimat useimmiten riittäisivät tiheämmänkin puuston kasvattamiseen. Jotta hiilensidonta saadaan tehostettua mahdollisimman hyväksi, saattaisi olla aiheellista harkita kuusen minimitaimimäärän nostamista 2 000 taimeen hehtaarilla. Suuremmalla taimimäärällä päästään myös tehokkaampaan hiilen sidontaan.

8§

Viljelyskäytöstä poistuneiden alueiden maanmuokkauksessa käytetään yleisesti kyntöviilua. Pellonmetsityksessä se on yleisesti hyväksi todettu menetelmä. Luonnoksesta tämä menetelmä puuttuu, mutta on tekstiin aiheellista lisätä.

9-10§

Ei kommentoitavaa